

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 4. Hoc autem scitote, quoniam si sciret Paterfamilias qua hora fur
veniret, vigilaret, &c. Qui non observat drem, observatur à fure &
capitur. Sicut á fare sic à fine vitæ timendum est. Vel ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

FERIA QVARTA.

PARABOLA DE PATREFAMILIAS, VIGILANTE OB METUM FURIS.

Hoc autem scitote, quoniam si sciret Paterfamilias qua hora fur veniret, vigilaret utique, & non sineret perfodi domum suam. Et vos estote parati, quia qua hora non putatis, filius hominis veniet. Luc. 12. Matth. 24.

VERITAS PRACTICA

Qui non observat furem, observatur à fure & capitur.

Sicut à fure sic à fine vitæ timendum est. Vel omni hora vigilandum, vel nulla vigilatur.

RATIO postrema partiu ad quam dua priores referuntur. haec est inter alias, quod cum Ingenium furis tale sit ut ipse observet horam furii facienti qua non observatur, idcirco contra vel omni hora vigilandum est vel nulla vigilatur.

SED finis vitæ qui & adventus Christi dicitur sic veniet tamquam fur qua non expectatur hora, si non omni hora expectetur.

ERGO vel omni hora vigilandum est, ad hunc vitæ finem observandum, vel nulla vigilatur. Et non minus inde anima quam à fure domni, damnium inferitur.

I. PUNCTUM.

CUM praesentis Parabola sit idem Finis & scopus qui praecedentis ac sequenti, de habenda perpetua Vigilantia circa finem vitæ praesentis, eo discursus etiam fuit dirigendus, & tota mentis acies nunc intendenda, ut cum divina gratia pio bene intelligatur exallata furis similitudine quam sit omni hora vigilandum, vel nulla vigiletur, & sic locus furis ac damnii inde sequentibus detur, quod est diligenter cavendum.

Sic autem explananda breviter videtur similitudo: Cum de nocte fur venturus timetur, ita timetur, ut omni noctis hora caveatur; aut nisi omni hora observetur & caveatur, non satis cautè timeatur, nec possit dici quod ulla cavea-

tur hora: quia scilicet talis est furum industria & genius, ut toti sint in observanda hora qua non observantur, ut sic tutius fures agant, cum aliquin se in manifestum vitæ periculum conjicerent. Nonne res patet? Nonne sic Scriptura toties in nos id retorquet: Si fures introissent ad te, si latrones per noctem, quomodo conticisses? nonne furvati essent sufficientia sibi? si vindemiatores introissent ad te, numquid saltem racemum reliquissent tibi? quomodo scrutari sunt Esau, investigaverunt abscondita eius? Id est, quo te modo gereres circa fures & latrones qui te interdiu vel de nocte invaderent? Nonne omni modo caveres ne tibi damnium inferrent? Cur non igitur pari cura invigilas contra tuos animæ hostes vel ut eos antevertas, vel ut accedentes arceas & prohibeas? An putas minus illi damnium animæ inferent quam alij bonis tuis temporalibus? Certè fures aliquid domitelinquant, at hostes animæ cuncta diripiunt.

II. PUNCTUM.

SED finis vitæ qui & adventus Christi dicitur sic veniet tamquam fur, diripitur omnia, qua non hora expectatur, nisi omni hora expectetur.

Primo, finis vitæ dicitur adventus Christi, si ve quia Christustunc venit ad iudicium particulare morituri, juxta illud Apostoli, statutum est hominibus semel mori, post hoc autem iudicium sive quia impeno eius vita finitur; Vita in voluntate eius. Dedit ei Pater, potestatem omnium carnis.

Deinde verò finis vitæ sive adventus Christi sic venire dicitur tamquam fur, quia sic iocutos revera intercipit & bona omnia diripit, sive temporalia quæ deferuntur, sive spiritualia quæ jam partim amissa erant per peccatum, & quæ

restant, ut Fides & Spes, per iudicium & damnationem auferuntur; ac denique beata illa & æterna bona quibus fruendis creata erat anima, penitus pereunt. Nonne hoc est furem esse? Nonne hoc est quod omnes post Christum dicunt Apostoli, sive de extremo sive de particulari iudicio: sive de postremo sine omnium hominum: sive de cuiusquam singulari; *Non tardat Dominus promissionem suam*, inquit sanctus Petrus, *Id est, verbum quod dixit de adventu suo, Adveniet autem dies Domini ut fur. Quales oportet vos esse in sanctis conversationibus & pietatibus, expectantes & properantes in adventum domini!* Quasi diceret, quales esse velletis illo die, tales omnino vos esse oportet omni die propter eius incertitudinem.

1. Pet. 3.

1. Thess. 5.

Mat. 5.

Apoc. 3.

Sic & sanctus Paulus: *Ipsi diligenter scitis quia dies Domini sicut fur in nocte, ita veniet; Cum enim dixerint, pax & securitas, tunc repentinus eis superveniet interitus, sicut dolor in utero habenti, & non effugient.* Quo & illud sancti Jacobi referas: *Patientes estote usque ad adventum Domini: Patientes estote, & confirmate corda vestra, quoniam adventus Domini appropinquavit. Ecce iudex ante januam assistit, Sanctus denique Joannes, sive per Joannem Dominus; Si non vigilaveris, inquit, veniam ad te, tamquam fur: & nescies quâ hora veniam ad te.* Possentne restare dubium post tot testimonia, de tei veritate?

III. PUNCTUM.

Ergo vel omni hora vigilandum est ad hunc vitam finem observandum, vel nulla vigilatur. Nam si fateris ita esse Vigilandum ad furem præcavendum, si quis forte domui pareat insidias, cur non idem fateberis ad hunc postremum diem & hunc adventum Domini observandum, qui non aliter Furis nomen habet quam quia non vigilantes occupat? Sic enim aperit Apostolus quod est valde notandum: *Vos autem fratres non estis in tenebris ut vos dies illa tamquam fur comprehendat, Quasi diceret, solis illis verè fur dici debet qui non eum cavent ut furem; nam quibus est fur ut observetur, non est fur ut furetur: illa enim observatio, velut quedam lux est & dies, quam fures ita fugiunt ut quam diu lux est, fures non sint,*

1. Thess. 5.

Quod certè non poterit non esse valde gratum Christo Domino, cui non potest non esse

invisum fatale furis nomen, Putasne libens hoc sibi nomen assumat? Etiam planè, dum tibi profit ad salutem; dum tibi profit ad cautelam; sed satis alioquin tibi significat quam longè sit ab hoc infami nomine, cum te toties monet & urget ut caveas. Non ita latro nocturnus qui verè velit domum diripere: Non ita dæmon qui nihil nisi perniciem tuam concupiscit, non se ita palam producit tamquam furem, cum alioquin se proderet, & prædam ipse sibi subriperet: Sed Christus qui bona potius dare quam auferre cupit, se aperit furem pronuntiat ne furem agat, *Dedisti metuonibus te significationem, Ps. 59. ut fugiant à facie arcus, ut liberentur dilecti sui.*

Vide in 2. p. Fer. 4. Cinèrum,

Ut vita mortem ordinat, sic mors vitam.

POSSET & similitudo hæc furis accommodari diabolo, juxta illud Divi Hilari dicentis de Domino quod in hac parabola furem esse ostendit Zabulum ad detrahenda ex nobis spolia per vigilam, & corporum nostrorum domibus insidiantem; ut ea incuriosis notis & somno deditis, consiliorum suorum atque illecebrarum jaculo perforat. Neque mirum videatur si de duobus tam diversis quales sunt Christus & diabolus, unum & idem dicatur, cum id diversis etiam dicatur rationibus. Sic enim Deus & dæmon dicuntur tentare homines, sed quàm longè aliis & modis & finibus? Hinc autem Vigilantiæ perpetuæ motivum satis efficax elicietur, si attentè consideretur quàm sit totus dæmon in observando tempore quo non observatur ut furem agat. Cum enim dolis & cuniculis potius agat quàm apertis viribus; in hoc vel maxime suos ponit dolos ut incautos invadat. Hoc est nempe quod ait Apostolus, *ut non circumveniamur à Satana, non enim ignoramus cogitationes eius.* Idcirco & vocatur coluber seu serpens tortuosus, qui se videlicet varios in flexus torquet & flectit ut faciliorem in mentes nostras aditum tenet.

Aptè contra hos dolos David: *illumina Domine oculos meos ne unquam obdormiam in morte, ne dicat inimicus meus, prævalui adversus eum.* Egregiè vero S. Chrysostomus in hunc Psalmi versiculum: *Pape! quanta est stultitia, quanti stupor, adversariis adversus seipos ferre auxilium, & ut i qui animam excruciant & affligunt, latentur & exultent!* Vide quâ absurdum

2. Cor. 2.

1. Cor. 26.

1. Is. 27.

Ps. 12.

absurda, cum inimicum vincere oporteret, vincimur: nec id solum sed etiam validum & potentem reddimus, nec eò usque sistit extrema amenia & summus morbus noster, sed qua eis etiam lasciviam & exultationem afferant, comparamus.

Huc spectant multæ Veritates passim expositæ:

Nemo periculose magis tentatur, quàm qui se non putat tentatum.

In 1. p. Die 15. Januarii.

Nisi quod monet sapiens: omni custodia serves cor tuum, non omnino servas.

In 1. p. Fer. 4. Hebd. 4. post Epiph.

Qua facilitate vincimur, eadem vincere possumus.

In 3. parte, Fer. 5. Hebdom. 7.

Quod monet Sapiens: Eris eruditus in omnibus, aut eris contra demonem rudis in omnibus.

In 4. parte, Fer. 4. Hebd. 15.

FERIA QUINTA. PARABOLA DE DECEM VIRGINIBVS.

Tunc simile erit Regnum cælorum decem virginibus qua accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso & sponsa. Matth. 25.

VERITAS PRACTICA.

Perpetua est quædam mentis Virginitas, perpetua vigilantia.

RATIO EST. Quia virginitas quædam mentis est, ejus incorruptio & puritas ab omni affectu inordinato.

Sed illa incorruptio præcipue conservatur & quodammodo perpetuatur per vigilantiam perpetuam.

Ergo & perpetua quædam est mentis virginitas hæc perpetua vigilantia, Proindeque plurimum commendanda, cum quidem omnibus, tum his vel maxime qui virginitatem corporis colunt.

I. PUNCTUM.

CUM frequenter occurrat hujus Parabolæ de decem Virginibus commemoratio, non est cur eam fusius hic enarremus. Jam supra etiam in prima parte, ubi de Communi Virginum agitur, instituta est ejus consideratio qua ostenditur quamlibet virginem non posse dici prudentem sed futurum nisi tantum adrigilet ad cæteras omnes virtutes suo tempore exercendas, quantum ad virginitatem

custodiam. Nunc pergentes cum Christo de vigilantia cogitare & loqui, observemus ad faciliorem intelligentiam parabolæ, morem hunc apud Judæos fuisse, ut virgines serò cum lampadibus sponsum & sponsam deducerent domum, ad nuptiales epulas.

Antequam verò paratus esset sponsum deducendus, expectabant eum parato in loco virgines, quò ante simul omnes convenisse oportebat. Et quia dubium ac incertum erat quamdiu se sponsum pararet, quæ se hora sisteret exiturus, tamdiu præstolabantur & vigilabant virgines, sæpe ad mediam usque noctem, unde fiebat ut oleum semel effusum in lampades, diuturnitate temporis consumeretur, ac proinde ne deficeret, prudenter vasa quædam oleo plena secum deferrebant, aut certè nisi deferrent, insipienter agerent: nam deficiebat oleum, deficiebat tempus, deficiebat ornatus nuptialis, deficiebant ipsæ sibi, cum alioquin comitari sponsum non possent extinctis lampadibus, & dum illis accendis oleum sibi conquirerent, sponsalis interim celebritas perageretur, & nuptiale convivium clausis januis celebraretur, quod certè durum & infame ducebatur. Sed ipsarum erat culpa, sed ipsarum erat impudentia & mera fatuitas quòd non vigilassent, quòd non sibi necessaria providissent, quòd